

5ED-O07: การพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

The Development of Love Reading Habit Promotion Instructional Package Using SQ4R Theory for Mathayom 3 Students

สกุณหงส์ คงไชย^{1*} จุฑารัตน์ คชรัตน์¹ และ อริสรา บุญรัตน์¹
Sakunhong Kongchai^{1*}, Jutarat Kotcharat¹ and Arisra Boonrat¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีคุณภาพสูงขึ้นโดย 1. มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. มีนิสัยรักการอ่านหลังการใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R สูงกว่าก่อนใช้ 3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R ในระดับมาก กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ จำนวน 35 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดำเนินการวิจัยและพัฒนาโดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว วัดผลก่อนและหลังการทดลอง เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย 1) ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 ชุด รวม 18 คาบ/ คาบละ 50 นาที 2) แบบประเมินนิสัยรักการอ่าน ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 30 ข้อ 3) แบบวัดความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 20 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทดสอบค่า (t) ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 77.23/80.70 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีนิสัยรักการอ่านหลังการใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R สูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนใช้ชุดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.79, S.D. = .05)

คำสำคัญ: รักการอ่าน ชุดกิจกรรม SQ4R

Abstract

The objectives of this research were: 1) to develop the Reading Habit Promotion Instructional Package using SQ4R Theory for M.3 students 2) to compare reading habit of M.3 students after using the Reading Habit Promotion Instructional Package using SQ4R Theory; 3) to evaluate M.3 students satisfaction of the Reading Habit Promotion Instructional package using SQ4R Theory. The samples in this research were 35 of M.3 students in the first semester, 2020 of PSU. Wittayanusorn School, which was obtained by simple random sampling. Conducting research and development utilizing a single experimental research model, measuring before and after the experiment. The research instrument consisted of 1) the Reading Habit Promotion Instructional package using SQ4R Theory for M.3 students totaling 18 lessons / 50 minutes per lesson, 2) Reading Habit Evaluation Form is a 5-level rating scale (Rating Scale) of 30 items, 3) a Measurement of Satisfaction with promoting reading habits a 5 levels (Rating Scale) of 20 items. Mean (\bar{x}), Standard Deviation, and t-test used for data analysis. The research finding revealed the effectiveness of the Reading Habit Promotion Instructional package using SQ4R Theory for M.3 students was 77.23/80.70 which was above average 75/75. M.3 students had significantly at 0.5 after using the Reading Habit Promotion Instructional package using SQ4R Theory. Finally, M.3 students had the highest level of satisfaction with the Reading Habit Promotion Instructional package using SQ4R Theory (\bar{X} = 4.79, S.D. = .05).

Keywords: Reading Habit, Instructional Package, SQ4R

¹ สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹ Curriculum and Instruction Faculty of Education and Liberal Arts Hatyai University

* Corresponding author. E-mail : sakunhong.kon035@hu.ac.th

บทนำ

การอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญแก่นมนุษย์ทุกเพศ ทุกวัย เพื่อใช้ในการแสวงหาความรู้และเป็นทักษะที่จำเป็นเพื่อใช้ในการกระบวนการเรียนรู้ ดังที่ พาลานิค (Palani, 2012) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านที่มีประสิทธิภาพเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ โดยการอ่านมีความสัมพันธ์กับกระบวนการเรียนรู้

ในการเรียนการสอนจะต้องพัฒนาทักษะ 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน โดยเฉพาะทักษะการอ่าน รัฐบาลเล็งเห็นความสำคัญจึงมีนโยบายด้านการศึกษา คือ แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2561-2579 ซึ่งเป็นแผนแม่บทที่ส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ของไทย (สำนักงานคณะกรรมการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561 น.1) จากความสำคัญดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การอ่านถือเป็นทักษะอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญ และมีประโยชน์โดยตรงในชีวิตประจำวัน การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งที่ควรควรชี้แนะและฝึกฝนให้แก่ผู้เรียน ซึ่งหน้าที่ครูที่พึงจำกััดเพียงการสอนให้อ่านได้ อ่านเป็น แต่ต้องสร้างนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนด้วย

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (2562, น.7) จากผลการศึกษาคะแนนการสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2559 – 2561 พบว่า คะแนนผลการสอบเฉลี่ยวิชาภาษาไทยของนักเรียนไม่ถึงร้อยละ 50 และในปีการศึกษา 2562 พบว่า วิชาภาษาไทย สารวะที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ สารวะที่ 5 วรรณคดี และวรรณกรรม คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 72.48 รองลงมาคือ สารวะที่ 3 การฟัง การดู และการพูด คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 69.68 และสารวะที่มีคะแนนเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 50 มี 3 สารวะ คือ สารวะที่ 2 การเขียน คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 48.92 รองลงมา คือ สารวะการอ่าน คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 48.65 และสารวะที่ 4 หลักการใช้ภาษา คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 47.80 ซึ่งสอดคล้องกับคะแนน PISA (โปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล) พบว่านักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ยด้านการอ่าน 393 คะแนน ขณะที่ค่าเฉลี่ยของ OECD (องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา) อยู่ที่ 487 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบกับ PISA ปี 2015 ซึ่งได้ 409 คะแนน ลดลงถึง 16 คะแนน โดยแนวโน้มคะแนนการอ่านของไทยลดลงอย่างต่อเนื่องเนื่องจากความฉลาดรู้ด้านการอ่าน มีความสัมพันธ์กับความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ระบบการศึกษาของไทยจึงต้องยกระดับความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนอย่างเร่งด่วน (สมหมาย ปาริจฉดต์. 2562, น.2) ดังนั้นจึงถือว่ามีความจำเป็นจะต้องพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแก่นักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีวิธีการในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่หลากหลายวิธี เช่น การเล่นเกม การทำบันทึกการอ่าน การเล่าเรื่องจากหนังสือ การแข่งขันตอบปัญหา การทำป้ายความรู้ และการพัฒนาชุดกิจกรรมซึ่งชุดกิจกรรมเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างหนึ่ง ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ รวมทั้งนำมาใช้ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เนื่องจาก ชุดกิจกรรมมีรูปแบบที่น่าสนใจ ทำให้เกิดความสุขสนุกสนานและกระตุ้นการเรียนรู้ได้ดี

จากรายงานสถิติการอ่านหนังสือปี 2561 โดยสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ ร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ ถึงผลสำรวจการอ่านของประชากร ประจำปี พ.ศ. 2561 พบว่า ภาคใต้สถิติการอ่านน้อยที่สุดและเด็กอายุ 15-24 ปี ไม่ชอบการอ่านหนังสือถึงร้อยละ 34.9 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2561, น.1) จากข้อมูลดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าเด็กกลุ่มนี้ยังขาดนิสัยรักการอ่าน และยังแสดงให้เห็นว่าการปลูกฝังเรื่องรักการอ่านในคนไทยอาจจะยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร โดยเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐานในระบบโรงเรียนที่ส่งผลต่อศักยภาพด้านการเรียน เพราะการอ่านน้อย ไม่อ่าน หรืออ่านไม่ออก ย่อมส่งผลต่อคุณภาพประชากรของชาติในอนาคต

การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแก่นักเรียนควรมีขั้นตอนตามลำดับที่เหมาะสม เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตระหนักเห็นความสำคัญและประโยชน์จากการอ่าน จนเกิดนิสัยรักการอ่านที่ดีในตัวเองได้ แนวทฤษฎี SQ4R ของโรบินสัน (Robinson 1961, P. 29-30) ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นสำรวจ (Survey) , ขั้นตั้งคำถาม (Question) , ขั้นอ่าน (Read) , ขั้นจดบันทึก (Record) , ขั้นสรุปใจความสำคัญ (Recite) และขั้นวิเคราะห์/วิจารณ์ (Reflect) ซึ่งเป็นแนวคิดหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น ทั้งยังช่วยสร้างนิสัยรักการอ่านที่ดีและเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่านยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูที่มีประสบการณ์ในการสอนรายวิชาภาษาไทย และครูบรรณารักษ์ ซึ่งได้รับรู้ถึงปัญหาการอ่านของผู้เรียนมาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งผลการสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สารการอ่านมีคะแนนไม่ถึงร้อยละ 50 และจากสถิติการอ่านหนังสือปี 2561 ของประชาชนช่วงอายุ 15-24 ปี มีสถิติการอ่านน้อยที่สุด ผู้วิจัยจึงศึกษาวิธีการเพื่อให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านเพิ่มขึ้น จึงมีความสนใจที่จะนำชุดกิจกรรมมาส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยนำขั้นตอนตามแนวทฤษฎี SQ4R มาใช้ในการดำเนินกิจกรรมในครั้งนี้ เนื่องจาก นักเรียนจะได้มีแนวทางในการอ่านที่ถูกต้อง มีเป้าหมายในการอ่าน และสนุกกับการอ่าน จึงได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ขึ้น

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีคุณภาพสูงขึ้นโดย

1. มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีนิสัยรักการอ่านหลังการใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R สูงกว่าก่อนใช้
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R ในระดับมาก

วิธีการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 6 ห้องเรียน รวม 200 คน

เพื่อใช้ทดลองระยะที่ 1 และ 2 โดยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 1 ห้องเรียน และทดลองระยะที่ 3 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/5 ซึ่งเลือกนักเรียนที่มีระดับความสามารถเก่ง ปานกลาง และอ่อนจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยสุ่มแบบแบ่งชั้น (Simple Random Sampling) ดังนี้

1. แบบเดี่ยว (ระยะที่ 1) กับห้อง 3/2 โดยสุ่มแบบแบ่งชั้นกับกลุ่มตัวอย่าง 3 คน เพื่อตรวจสอบภาษาที่ใช้สื่อความหมาย ลำดับขั้นตอนกิจกรรม ความถูกต้องของการพิมพ์ และปรับปรุงแก้ไขชุดกิจกรรมให้ดีขึ้น
2. แบบกลุ่ม (ระยะที่ 2) กับห้อง 3/2 โดยสุ่มแบบแบ่งชั้นกับกลุ่มตัวอย่างอีก 6 คน เพื่อตรวจสอบภาษาที่ใช้สื่อความหมาย ลำดับขั้นตอนกิจกรรม ความถูกต้องของการพิมพ์ของชุดกิจกรรม พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขชุดกิจกรรม
3. แบบภาคสนาม (ระยะที่ 3) กับกลุ่มตัวอย่างห้อง 3/5 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 35 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมตามเกณฑ์ $E_1/E_2=75/75$

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/6 โรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ จำนวน 35 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 ชุด รวม 18 คาบ/ คาบละ 50 นาที
2. แบบประเมินนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 30 ข้อ
3. แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 20 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวข้องกับการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพชุดกิจกรรม ประเภทและส่วนประกอบของชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R จากหนังสือ และเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างชุดกิจกรรม

1.2 กำหนดรูปแบบของกิจกรรม โดยผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมโดยนำแนวคิดจากคู่มือการดำเนินงานกิจกรรมโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการพัฒนาห้องสมุดของสำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3 สร้างชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน จำนวน 5 กิจกรรม รวม 18 คาบ/ คาบละ 50 นาที โดยชุดกิจกรรมแต่ละชุดมีส่วนประกอบ คือ ชื่อชุดกิจกรรม เวลา สำคัญของชุดกิจกรรม วัตถุประสงค์ ขั้นตอนกิจกรรม สื่อและอุปกรณ์ และการวัดและประเมินผล โดยขั้นตอนการจัดกิจกรรมในแต่ละชุดกิจกรรมเป็นไปตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎี SQ4R ดังนี้ 1) ขั้นสำรวจ (Survey) 2) ขั้นตั้งคำถาม (Question) 3) ขั้นอ่าน (Read) 4) ขั้นจดบันทึก (Record) 5) ขั้นสรุปใจความสำคัญ (Recite) 6) ขั้นวิเคราะห์/วิจารณ์ (Reflect)

1.4 นำชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องความเหมาะสมเบื้องต้น พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.5 สร้างแบบประเมินคุณภาพชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 30 ข้อ เพื่อนำไปใช้จริง 20 ข้อ และตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรง (Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน

จากการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรง (Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน พบว่า ได้ค่าความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.33-1.00 และได้คัดเลือกข้อคำถามที่ได้ค่าความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.60-1.00 จำนวน 20 ข้อ เพื่อใช้เป็นแบบประเมินคุณภาพชุดกิจกรรมนิสัยรักการอ่าน

1.6 นำชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อประเมินคุณภาพโดยใช้แบบประเมินคุณภาพชุดกิจกรรมนิสัยรักการอ่าน

1.7 นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน มาหาค่าเฉลี่ยและนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ซึ่งต้องมีค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

พบว่า ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 ระดับคุณภาพมากที่สุด

1.8 นำชุดกิจกรรมไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนการทดลองใช้เป็น 3 ระยะดังนี้

1) แบบเดี่ยว (ระยะที่ 1) กับกลุ่มตัวอย่าง 3 คน ตามระดับความสามารถ คือ เก่ง ปานกลาง และอ่อน เพื่อตรวจสอบภาษาที่ใช้สื่อความหมาย ลำดับขั้นตอนกิจกรรม ความถูกต้องของการพิมพ์ และปรับปรุงแก้ไขชุดกิจกรรมให้ดีขึ้น

2) แบบกลุ่ม (ระยะที่ 2) จำนวน 6 คน ตามระดับความสามารถ คือ เก่ง ปานกลาง และอ่อน เพื่อตรวจสอบภาษาที่ใช้สื่อความหมาย ลำดับขั้นตอนกิจกรรม ความถูกต้องของการพิมพ์ของชุดกิจกรรม พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขชุดกิจกรรม

3) แบบภาคสนาม (ระยะที่ 3) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 35 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมตามเกณฑ์ $E_1/E_2 = 75/75$

1.9 ได้ชุดกิจกรรมที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ $E_1/E_2 = 77.23/80.70$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75 เพื่อนำไปใช้ในการเก็บ

2. แบบประเมินนิสัยรักการอ่าน มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบประเมินนิสัยรักการอ่าน

2.2 กำหนดประเด็นและรายละเอียดของประเมินนิสัยรักการอ่าน

2.3 สร้างแบบประเมินนิสัยรักการอ่าน แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ เพื่อนำไปใช้จริง จำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีเกณฑ์การประเมินเป็นระดับการปฏิบัติ 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง ปฏิบัติทุกครั้ง (สัปดาห์ละ 5 ครั้ง)

4 หมายถึง ปฏิบัติบ่อย ๆ หรือเกือบทุกครั้ง (สัปดาห์ละ 4 ครั้ง)

3 หมายถึง ปฏิบัติค่อนข้างน้อย (สัปดาห์ละ 3 ครั้ง)

2 หมายถึง ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง (สัปดาห์ละ 2 ครั้ง)

1 หมายถึง ปฏิบัติน้อยมากหรือไม่ปฏิบัติเลย (สัปดาห์ละ 1 ครั้ง)

2.4 นำแบบประเมินนิสัยรักการอ่านเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมเบื้องต้น พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.5 นำแบบประเมินนิสัยรักการอ่านที่ปรับปรุงแก้ไขเบื้องต้นแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คนเพื่อพิจารณาให้คะแนนความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคุณลักษณะนิสัยรักการอ่าน

2.6 นำคะแนนผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงโดยการหาค่า IOC

2.7 นำค่า IOC ที่ได้เปรียบเทียบกับเกณฑ์พบว่า ได้ค่าความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.40-1.00 และได้คัดเลือกข้อคำถามที่ได้ค่าความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.80-1.00 จำนวน 30 ข้อ เพื่อนำไปเป็นแบบประเมินนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2.8 การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค กำหนดค่าความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.70 ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ ค่าความเชื่อมั่นที่ได้ คือ 0.78 โดยนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียน มอ. วิทยานุสรณ์ จำนวน 34 คน

2.9 จัดทำแบบประเมินนิสัยรักการอ่านที่สมบูรณ์ 1 ฉบับ จำนวน 30 ข้อ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. แบบวัดความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดความพึงพอใจ

3.2 ศึกษาขั้นตอนการสร้างแบบวัดความพึงพอใจเพื่อนำมาออกแบบข้อคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

3.3 สร้างแบบวัดความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 25 ข้อ เพื่อนำไปใช้จริง 20 ข้อ

3.4 นำแบบวัดความพึงพอใจ ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมด้านภาษาและเนื้อหา พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมและนำไปปรับปรุงแก้ไข

3.5 นำแบบวัดความพึงพอใจ เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คนเพื่อหาความสอดคล้องของข้อคำถามกับคุณลักษณะความพึงพอใจ

3.6 นำคะแนนผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าความเที่ยงตรง โดยการหา IOC

3.7 นำค่าคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ได้ค่าความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.40-1.00 และได้คัดเลือกข้อคำถามที่ได้ค่าความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.80-1.00 จำนวน 20 ข้อ เพื่อนำไปเป็นประเมินนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลการศึกษา

1. การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ $E_1/E_2 = 75/75$

โดยผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยจัดให้มีการนำเสนอผลโดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มการทดลองประกอบด้วย

1) แบบเดี่ยว (ระยะที่ 1) จำนวน 3 คน ตามระดับความสามารถ คือ เก่ง ปานกลาง และอ่อน เพื่อตรวจสอบภาษาที่ใช้สื่อความหมาย ลำดับขั้นตอนกิจกรรม ความถูกต้องของการพิมพ์ ซึ่งจากการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างระยะที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 78.89 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 81.55 โดยมีความผิดพลาดของการพิมพ์และการสื่อความหมายบางประโยคนักเรียนไม่เข้าใจ จึงได้แก้ไขการพิมพ์และปรับปรุงข้อความให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น

2) แบบกลุ่ม (ระยะที่ 2) จำนวน 6 คน พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 77.22 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 81.22 โดยผู้เรียนไม่เข้าใจในขั้นตอนการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R และจำขั้นตอนการอ่านได้ไม่ครบถ้วน ทำให้จุดมุ่งหมายของชุดกิจกรรมไม่บรรลุตามที่ต้องการ จึงได้แก้ไขโดยการแนบเอกสารเกี่ยวกับทฤษฎี SQ4R ไปในกิจกรรมแต่ละกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนสามารถอ่านทำความเข้าใจทฤษฎี SQ4R ได้ตามความต้องการ

3) แบบภาคสนาม (ระยะที่ 3) จำนวน 1 ห้องเรียน 35 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมตามเกณฑ์ $E_1/E_2=75/75$ พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 77.23 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 80.70 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่มีประสิทธิภาพเท่ากับ 77.23/80.70

2. นิัยรักการอ่านหลังการใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การเปรียบเทียบนิัยรักการอ่านก่อน – หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมนิัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบได้ดังตารางที่ 1

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	n	\bar{X}	S.D.	ΣD	ΣD^2	$(\Sigma D)^2$	t
ก่อนเรียน	35	117.94	6.29	439	6549	192721	13.39*
หลังเรียน	35	130.31	5.68				

จากตารางที่ 1 พบว่านิัยรักการอ่านของนักเรียนหลังใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สรุปได้ว่าการใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R ส่งผลให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีนิัยรักการอ่านสูงขึ้น

3. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมนิัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R ในระดับมากขึ้นไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดัง (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมนิัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R ในระดับมากขึ้นไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ข้อที่	รายการ	การวิเคราะห์ทางสถิติ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	ความชัดเจนของวัตถุประสงค์กิจกรรม	4.60	.50	มากที่สุด
2	ความน่าสนใจของกิจกรรม	4.77	.43	มากที่สุด
3	ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดกิจกรรม	4.89	.32	มากที่สุด
4	ความเหมาะสมของสื่อและอุปกรณ์	4.77	.43	มากที่สุด
5	ความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรม	4.86	.36	มากที่สุด
6	การส่งเสริมให้เกิดความสนใจใฝ่เรียนรู้ของกิจกรรม	4.66	.48	มากที่สุด
7	การจัดลำดับขั้นตอนกิจกรรม	4.80	.41	มากที่สุด
8	ความชัดเจนในการใช้ภาษาสื่อความหมาย	4.89	.32	มากที่สุด
9	ความเหมาะสมของแบบทดสอบก่อน-หลังใช้ชุดกิจกรรม	4.83	.38	มากที่สุด
10	ความเหมาะสมของวิธีวัดและประเมินผล	4.80	.41	มากที่สุด

ข้อที่	รายการ	การวิเคราะห์ทางสถิติ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
11	การแจ้งเกณฑ์การวัดและประเมินผลล่วงหน้า	4.77	.43	มากที่สุด
12	ความรู้ที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรม	4.77	.43	มากที่สุด
13	การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.83	.38	มากที่สุด
14	ทำให้เกิดความสามัคคี	4.80	.41	มากที่สุด
15	ช่วยส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่ม	4.83	.38	มากที่สุด
16	รูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้มีความหลากหลายและแปลกใหม่ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดี	4.80	.41	มากที่สุด
17	ช่วยให้ค้นหาคำตอบได้ด้วยตนเอง	4.83	.38	มากที่สุด
18	การใช้ชุดกิจกรรมทำให้มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้และมีวินัยในตนเอง	4.71	.46	มากที่สุด
19	ความสะดวกในการประยุกต์ใช้กิจกรรมกับการดำเนินชีวิต	4.86	.36	มากที่สุด
20	ได้ฝึกการแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.69	.47	มากที่สุด
รวม		4.79	.05	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผลการวัดความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนมีระดับความพึงพอใจภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$, S.D = .05) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ความชัดเจนในการใช้ภาษาสื่อความหมาย มีระดับความพึงพอใจมากที่สุดคือ ($\bar{X} = 4.89$, S.D = .32) รองลงมา คือ ความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมและความสะดวกในการประยุกต์ใช้กิจกรรมกับการดำเนินชีวิต ($\bar{X} = 4.86$, S.D = .36)

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยในครั้งนี้ เสนอตามลำดับผลการวิจัย ดังนี้

ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 77.23/80.70 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 75/75 ซึ่งผลการวิจัยข้างต้นเป็นค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยหลังใช้ชุดกิจกรรมแต่ละชุดกิจกรรมคิดเป็นร้อยละ 77.23 และค่าร้อยละของผลนิสัยรักการอ่านหลังใช้ชุดกิจกรรมทั้ง 5 ชุดกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 80.70 ทั้งนี้ผลเนื่องจากได้ดำเนินการสร้างชุดกิจกรรมอย่างมีระบบ โดยมีการศึกษาการสร้างชุดกิจกรรมจากคู่มือดำเนินงานกิจกรรมโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและพัฒนาห้องสมุดของสำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมทั้งศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อให้ชุดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน มีใบความรู้ที่เกี่ยวข้องสอดแทรกทุกชุดกิจกรรม อีกทั้งได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ ทั้งในด้านเนื้อหา การใช้ภาษา เพื่อหาข้อบกพร่องของชุดกิจกรรม และนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง รวมทั้งได้นำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 ระยะเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเข้าใจของผู้เรียนต่อชุดกิจกรรมและได้ปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องรวมทั้งได้จัดทำเอกสารแทรกเกี่ยวกับขั้นตอนการอ่านตามทฤษฎี SQ4R และได้นำชุดกิจกรรมที่ได้ปรับปรุง

แก้ไขจากกลุ่มตัวอย่างแบบเดียว (ระยะที่ 1) และแบบกลุ่ม (ระยะที่ 2) เพื่อไปหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับกลุ่มตัวอย่างแบบภาคสนาม (ระยะที่ 3) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เลิศ อานันทนนะ (2539) ที่กล่าวว่า การพัฒนาชุดกิจกรรมต้องผ่านการตรวจสอบคุณภาพทุกด้าน ทุกขั้นตอน และทุกอย่างในชุดกิจกรรมต้องมีความสอดคล้องกัน มีการทดลอง ปรับปรุงจนมีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานเป็นที่เชื่อถือได้ก่อนนำไปใช้ทดลองจริง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อริสา พานิชกุล (2562) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า 1. ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 78.58/75.19 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75 และวิจิตร นายาว (2554) ที่ได้พัฒนาชุดกิจกรรม เรื่อง ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ตั้งเกณฑ์ประสิทธิภาพไว้ที่ 75/75 ซึ่งชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์คือ 76.05/76.05

จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R ในระดับมากขึ้นไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 77.23/80.70 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 75/75 และมีความเหมาะสมที่จะนำไปส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน

2. ผลของนิสัยรักการอ่านหลังการใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนใช้ชุดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สรุปได้ว่าชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่งผลให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านที่สูงขึ้น ทั้งนี้ผลเนื่องจากชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมีประสิทธิภาพ ประกอบกับกิจกรรมมีความหลากหลายเข้าใจบุคคลให้เกิดความอยากอ่าน กิจกรรมกระตุ้นให้อยากรู้ อยากเห็นเรื่องราวต่าง ๆ กิจกรรมชี้ให้เห็นความสำคัญ ความจำเป็นของการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของแมนมาส ขวลิต (2546, น. 77) และสุพรรณิ วราทร (2550) และเทคนิคการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R ช่วยส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดการคิดวิเคราะห์และช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจอย่างละเอียดถี่ถ้วน ซึ่งจะทำให้ประสิทธิภาพในการอ่านสูงขึ้น เนื่องจากขั้นตอนการอ่านมีการตั้งคำถามล่วงหน้าทั้งนี้ชุดกิจกรรมสามารถพัฒนานิสัยรักการอ่าน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีจุดหมายในการอ่านที่ชัดเจนว่าต้องการอะไรจากการอ่าน ไม่ใช่อ่านโดยไร้จุดหมาย ไม่รู้ว่าต้องจับประเด็นตรงไหน อีกทั้งยังช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนพยายามอ่านเพื่อหาคำตอบ หาข้อมูล จับประเด็นหรือเหตุการณ์สำคัญของเรื่องที่อ่านได้ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุนทร สีนพพานท์ และคณะ (2545) ส่งผลให้นิสัยรักการอ่านหลังการใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนใช้ชุดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอริสา พานิชกุล (2562) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับปรางทอง แก้วเหล่ายูง (2548) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการอ่านสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อสร้างแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่ศึกษาการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านและการพัฒนากิจกรรมการอ่านเพื่อสร้างแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ ผลการประเมินแรงจูงใจในการอ่าน พบว่า นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการอ่านหลังเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

จากเหตุผลดังกล่าว ส่งผลให้ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R ที่มีประสิทธิภาพ มีการจัดเนื้อหา เวลา สาระสำคัญของชุดกิจกรรม วัตถุประสงค์ ขั้นตอนกิจกรรมจะดำเนินการจัดกิจกรรมตามแนวทฤษฎี SQ4R สื่อและอุปกรณ์ ตลอดจนการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมนั้นช่วยให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านที่สูงขึ้น

3. ผลประเมินความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนมีระดับความพึงพอใจภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาความพึงพอใจรายข้อพบว่า ความชัดเจนในการใช้ภาษาสื่อความหมาย มีระดับความพึงพอใจมากที่สุดคือ ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = .32) ผลเนื่องจากชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้รับการปรับปรุงแก้ไขและประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ พร้อมทั้งได้นำชุดกิจกรรมไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 ระยะจนทำให้ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมีคุณภาพตรงกับช่วงวัย ผู้เรียนที่ใช้ชุดกิจกรรมรองลงมา คือ ความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมและความสะดวกในการประยุกต์ใช้กิจกรรมกับการดำเนินชีวิต ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = .36) ทั้งนี้ผลเนื่องจากชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R เป็นชุดกิจกรรมที่ให้ความสุข สนุกสนาน เพลิดเพลิน ทำให้ผู้เรียนได้เปิดโลกทัศน์ ได้รู้เรื่องราวต่าง ๆ ผ่านการคัดเลือกหนังสือตามความต้องการ ผ่านการอ่านและการรับฟังเรื่องราวจากครูผู้สอนหรือเพื่อน ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของจิ๋ววรรณ คูหาภินันท์ (2542) กล่าวว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ดีนั้นควรเป็นกิจกรรมที่ทำให้เด็กสนุกสนาน เพลิดเพลิน และมีสาระแฝงอยู่ด้วยเสมอ พัฒนาการอ่านของผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านมีความสามารถในการอ่าน และรู้จักนำความรู้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ให้เกิดกับตนเองและผู้อื่นได้ เป็นกิจกรรมที่มุ่งไปสู่หนังสือ หรือสื่อการอ่านทั้งสิ้น รวมทั้งชุดกิจกรรมมีคำแนะนำการใช้ชุดกิจกรรมอย่างละเอียด บอกลำดับกิจกรรม เวลาที่จะใช้ในแต่ละกิจกรรม ซึ่งชุดกิจกรรมมีรูปแบบการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การอภิปรายกลุ่ม การได้ลงมือฝึกปฏิบัติ การนำเสนอผลงาน มีเอกสารสอดแทรกไปความรู้ ใบงาน แผนภูมิแสดงลำดับขั้นตอนการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ชุดกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเอนก กาญจนโกมล (2557) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมเสริมสร้างความเข้าใจและความสำนึกด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านวินัย และด้านมีจิตสาธารณะ ด้วยนิทานพื้นบ้านอุตรดิตถ์ โดยใช้ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของ อริสา พานิชกุล (2562) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ผลเนื่องจากชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีแนวทางการอ่านที่ชัดเจน บอกขั้นตอนการอ่านอย่างละเอียด ซึ่งจะมีการอธิบายขั้นตอนการอ่านทั้ง 5 กิจกรรม รวมทั้งชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R มี แบบบันทึกการอ่านที่ได้พัฒนาขึ้นใช้ควบคู่กับการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R ผู้เรียนจึงมีขั้นตอนการอ่านที่เหมือนกัน ประสิทธิภาพความพึงพอใจของผู้เรียนจึงไปในแนวทางเดียวกัน

จากเหตุผลดังกล่าว ส่งผลให้ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R มีผลการวัดความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ความชัดเจนในการใช้ภาษาสื่อความหมาย มีระดับความพึงพอใจมากที่สุดคือ รองลงมา คือ ความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมและความสะดวกในการประยุกต์ใช้กิจกรรมกับการดำเนินชีวิต

สรุป

การพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ศึกษากิจกรรมต่าง ๆ ในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านเพื่อให้ตรงกับช่วงวัย แต่ละกิจกรรมต้องสร้างนิสัยรักการอ่านหรือทำให้นักเรียนต้องการที่จะอ่านเพิ่มขึ้น จึงได้นำวิธีการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R มาใช้ดำเนินการอ่านเพื่อให้นักเรียนมีวิธีการอ่านเป็นขั้นตอน มีจุดมุ่งหมายในการอ่าน โดยชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นเพื่อนำไปสร้างนิสัยรักการอ่าน โดยพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้มีประสิทธิภาพ 75/75 เพื่อให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและนักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากการทดลองพบว่า ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านที่สูงขึ้นกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรม และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ข้อเสนอแนะ

1. ก่อนการนำชุดกิจกรรมไปใช้สร้างนิสัยรักการอ่าน ควรศึกษากลุ่มเป้าหมายที่ต้องการนำไปใช้ว่ามีพื้นฐานการอ่านอยู่ในระดับใด เนื่องจาก ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้พัฒนาขึ้นต้องใช้แนวการอ่านตามทฤษฎี SQ4R ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์/วิจารณ์เรื่องที่อ่าน หากนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายที่ไม่เข้าใจหลักการวิเคราะห์/วิจารณ์อาจส่งผลให้การสร้างนิสัยรักการอ่านไม่มีประสิทธิผลเท่าที่ควร
2. ครูผู้ควบคุมการใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านต้องให้ข้อเสนอแนะหรือคำแนะนำเกี่ยวกับหนังสือประเภทต่าง ๆ ได้ดี รวมทั้งครูต้องมีนิสัยรักการอ่าน มีเทคนิคการเล่าเรื่องได้ดี เพื่อจูงใจให้นักเรียนต้องการที่จะอ่านตาม
3. ควรมีการทำวิจัยกำกับติดตามนิสัยรักการอ่านของนักเรียนที่ใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
4. ควรพัฒนารูปแบบการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในรูปแบบต่าง ๆ ให้ทันยุคดิจิทัล หรือตามความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย
5. ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามแนวทฤษฎี SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นอีกทางเลือกในการที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

คำขอบคุณ

ขอกราบขอบพระคุณ ดร. นงนภัส มากชูชิต ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ท่านได้กรุณาชี้แนะแนวทางและคำแนะนำตลอดจนข้อสังเกตต่าง ๆ ทำให้ผู้เขียนได้พัฒนาแนวคิดและได้รื้อตรองปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างรอบคอบมากยิ่งขึ้น จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน อันผู้เขียนมิได้เอ่ยนาม ที่ได้อบรมสั่งสอนให้ความรู้ทางด้านวิชาการและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมความเป็นครู รวมทั้งได้แต่งตำราให้ผู้เขียนได้ใช้ค้นคว้า อ้างอิง จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

เอกสารอ้างอิง

- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาคาร.
- ปรางทอง แก้วเหล่ายูง. (2548). การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการอ่านสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อสร้างความเข้าใจและแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัย ขอนแก่น.
- แมนมาส ขวาลิต, คุณหญิง. (2546). กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน(พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เลิศ อานันท์. (2539). เทคนิคการสอนศิลปะเด็ก. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจิตร นาวาว. (2554). การพัฒนาชุดกิจกรรมเรื่องปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเสริมสร้างการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2562). สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้น พื้นฐาน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 : กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สมหมาย ปาวิจจดี. (2562, 12 ธันวาคม). วิกฤต คนไทยไม่อ่าน. มติชน, น.2
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2561). รายงานสถิติรายปีประเทศไทย 2561. กรุงเทพฯ : สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุนทร สินธพานนท์และคณะ (2545). การจัดกระบวนการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- สุพรรณิ วราพร. (2550). ขวเด็กไทยให้เป็นนักอ่าน. กรุงเทพฯ : สำนักงานอุทยานการเรียนรู้.
- อริสา พานิชกุล. (2562). การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. ปริญญานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. ภูเก็ต : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- เอนก กาญจนโกมล. (2557). การพัฒนาชุดกิจกรรมเสริมสร้างความเข้าใจและความสำนึกด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านวินัย และด้านมีจิตสาธารณะ ด้วยนิทานพื้นบ้านอุตรดิตถ์ โดยใช้ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. อุตรดิตถ์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- Palani, K. K. (2012). "Promising Reading Habits and Creating Literate Social,"International Reference Journal. 32(1), 91
- Robinson, F. P. (1961). Effective study. New York : Harper Collin College Publisher.